

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

Visuomenės švietimas ir projektinė veikla Lietuvos zoologijos sode

Vyresnioji edukacinių programų koordinatore
Violeta Lazarevičienė
violeta.lazareviciene@zoosodas.lt

2022 Kaunas

Gamtos Viešpats ne tas, kuris naikina, bet tas, kuris kuria.

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

Corvus corax

SVEIKI ATVYKĘ Į LIETUVOS
ZOOLOGIJOS SODĄ!

Zoologijos sodą 1938 metais įkūrė prof. Tadas Ivanauskas (1882-1970). Įkūrus zoologijos sodą svarbiausias profesoriaus siekis buvo šviesti lankytojus apie gamtosaugą ir nykstančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimą. Mes ir šiandien tęsiame jo kilnius darbus.

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

Tikslas:

supažindinti su Lietuvos zoologijos sodo, kaip neformalaus ugdymo įstaigos, visuomenės gamtamokslinio švietimo strategija, vykdoma edukacine veikla ir gamtosauginiais projektais.

Neformalus švietimas –

visuomenės informavimas, kuris padeda žmogui ir visuomenei plėsti akiratį, realizuoti savo galimybes.

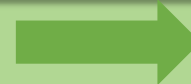
Zoologijos sodo kasų vartai 1938 m liepos 1d.

Zoologijos sodo kasų vartai 2021 metais.

Zoologijos sodas pasibaigus renovacijai

Edukacinė veikla zoologijos sode –

*efektyvus įrankis siekiant skleisti
gamtamokslines žinias ir ugdyti
aplinkosauginį sąmoningumą, taip
reikalingą biologinės įvairovės
išsaugojimui ir darniai aplinkos
plėtrai.*

Edukacinės veiklos formos:

- *edukacinės programos įvairioms tikslinėms grupėms;*
- *pažintinės ekskursijos;*
- *renginiai;*
- *išvažiuojamosios edukacijos;*
- *nuotolinės edukacijos;*
- *kultūros paso edukacijos;*
- *žiniasklaida;*
- *socialiniai tinklai;*
- *informaciniai stendai;*
- *etiketažas.*

ZOO MOKYKLĖLĖ

- Edukacinės programos
- Pažintinės ekskursijos
- Išvažiuojamoji ekskursija
- Kultūros paso edukacijos

* Grupėms, ne mažesnėms nei 10 asmenų tik iš anksto užsisakius telefonu:
8 682 11852, 8 682 11862
www.zoosodas.lt

Edukacinės programos kuriamos vadovaujantis:

- *EAZA (Europos zoologijos sodų ir akvariumų asociacija) švietimo strategija.*
- *LZS gamtamokslinio švietimo strategija.*
- *Muziejų ir pedagogų parengtomis metodinėmis rekomendacijomis.*

Mūsų prioritetai kuriant edukacinį turinį

- *Gyvūnų gerovės principai.*
- *Visuomenės švietimas apie pasaulio ir Lietuvos biologinę įvairovę bei supažindinimas su jai kylančiomis grėsmėmis.*
- *Visuomenės sąmoningumo ir atsakomybės, už biologinės įvairovės išsaugojimą, skatinimas.*
- *Visuomenės emocinių ryšių su gyvūnais ugdymas.*
- *Personalo edukacinės kvalifikacijos kėlimas.*

Gyvūnų pristatymai

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

RAUDONPILVĖ KŪMUTĖ
Bombina bombina

**NIŪRIASPALVIS
AUKSAVABALIS**
Osmoderma eremita

VYKDOMI PROJEKTAI:

PAPRASTOJI LŪŠIS
Lynx lynx

BALINIS VĖŽLYS
Emys orbicularis

DIDYSIS APUOKAS
Bubo bubo

Lietuvos zoologijos sodo projektai

Naujausių gamtos mokslų žinių sklaidos mokytojams tinklas.

Projekto finansuotojas – Europos socialinis fondas.

2005 - 2008

Bandomojo ekologinio tinklo gamtinio karkaso teritorijose Pietų Lietuvoje sukūrimas.

Projekto finansuotojas – LIFE.

2011 - 2014

Lūšių ir didžiųjų apuokų veisimas nelaisvėje.

Projekto finansuotojas – Europos sąjunga ir Lietuvos Respublikos biudžetas.

2010 - 2013

Lietuvos zoologijos sodo teritorijos galimybių studijos ir detaliojo plano parengimas.

Projekto finansuotojas – Lietuvos Respublikos biudžetas ir Europos regioninės plėtros fondas

2012 - 2013

Pasirengimas Lietuvos zoologijos sodo atnaujinimui.

Projekto finansuotojas – APVA

2013 - 2015

European Professional Zookeeper Qualification Framework.

Projekto finansuotojas – ERASMUS+

2015 - 2018

Visuomenės aplinkosauginį švietimą skatinančios infrastruktūros atnaujinimas Lietuvos zoologijos sode.

Projekto finansuotojas – APVA

2017 - 2023

Gamtosauginių bei gamtotvarkinių priemonių įgyvendinimas išsaugojant ir pagausinant balinių vėžlių ir raudonpilvių kūmučių populiacijas.

Projekto finansuotojas – APVA

2017 - 2022

Ekologinio tinklo nuo brandžių medžių priklausomiems organizmams sukūrimas.

Projekto finansuotojas – LIFE+

2017 - 2022

Didžiojo apuoko (Bubo bubo) veisimas ir jo išleidimas į gamtą.

Projekto finansuotojas – APVA

2020 - 2023

***Lūšių ir didžiųjų apuokų projektas
vykdytas 2010 -2013 m.***

***Balinio vėžlio (2011 – 2014 m.)
ir raudonpilvės kūmutės projektas vykdomas (2017 – 2023 m.)***

NIŪRIASPALVIS AUKSAVABALIS

Osmoderma eremita

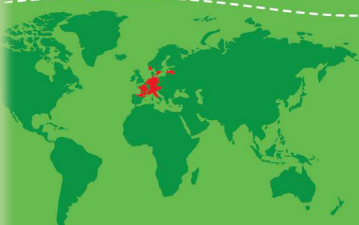

2 (V)

PAŽEIDŽIAMA
RŪŠIS

ARTĖJA
GRĖSME

Niūriaspalvis auksavabalis priklauso vabzdžių (Insecta) klasei, vabalų (Coleoptera) būriui, auksavabalių (Cetoniidae) seimai. Vabalas 24–33 mm ilgio, tamsiai juodos spalvos su švelniai žalsvu atspalviu. Didžiąją savo gyvenimo dalį praleidžia lervos stadijoje lapuočio medžio (ąžuolo, tuopos, uosio, liepos) trūnijančioje medienoje. Natūraliai gamtoje pamatyti niūriaspalvį auksavabalį ypatingai sunku, nes gražuoli vabalu jis būna tik kelias savaites. Sėkmės atveju, jį galime pastebėti liepos–rugsėjo mėnesiais. Šie vabalai nepasizymi pomėgiu skraidyti, atstumas, kurį nuskrenda, yra tik keli šimtai metrų.

NYKIMO PRIEŽASTYS:

- Buveinių nykimas
- Brandžių medžių kirtimas

Šis vabalas ypatingas tuo, kad tai indikatorinė, skėtinė rūšis. Išsaugojus jo buveines, bus išsaugotos ir buveinės dešimtims kitų retų organizmų, pvz.: europiniui plačiausiu (Barbastella barbastellus), didžiajai miegapelėi (Glis glis), naminei pelėdai (Strix aluco), aštuoniataškiui auksavabaliui (Gnorimus variabilis), žvaigždėtajam pseudoskorpionui (Anthrenochernes stellae), krokiniui minkštaniui (Hapalopilus croceus), kurapkiniui storplūčiui (Xylobolus frustulatus) ir kt. Šiam vabalui tinka tik brandūs medžiai, ne jaunesni kaip 150 metų, su gerai sausės įšildomu kamieniu. Tokių medžių sparčiai mažėja, todėl vis retesniu tampa ir niūriaspalvis auksavabalis.

Lietuvos gamtos fondas, bendradarbiaudamas su Lietuvos zoologijos sodu (LZS), Daugpilio universiteto Gamtos studijų ir aplinkosauginės edukacijos centru, Kauno miesto savivaldybe, 2017–2022 m. vykdo Europos Sąjungos aplinkos finansinio mechanizmo „LIFE“ finansuojamą projektą „Ekologinio tinklo nuo brandžių medžių priklausomiems organizmams sukūrimas“ (LIFE16 NAT/LT/000701).

Projekto metu bus sukurtas ekologinis tinklas nuo brandžių medžių priklausomiems organizmams, kurio branduoliais pasirinktos niūriaspalvio auksavabalio apsaugai išskirtos Natura 2000 teritorijos: Kauno ąžuolynas, Dūkštų ąžuolynas ir Neris šlaitas ties Verkialais.

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

Osmoderma

Niūriaspalvio auksavabalio projektas vykdomas 2017 – 2022 m.

**NIŪRIASPALVIS
AUKSAVABALIS** *Osmoderma barnabita*

LIETUVOS ZOOLOGIJOS SODAS

SUVEDŽIOK!

Vabalo lervos vystosi trūnijančioje gyvų lapuočių, dažniausiai ąžuolo, medienoje. Vystymosi trukmė – 2–4 metai. Suaugėliai gyvena tik apie mėnesį.

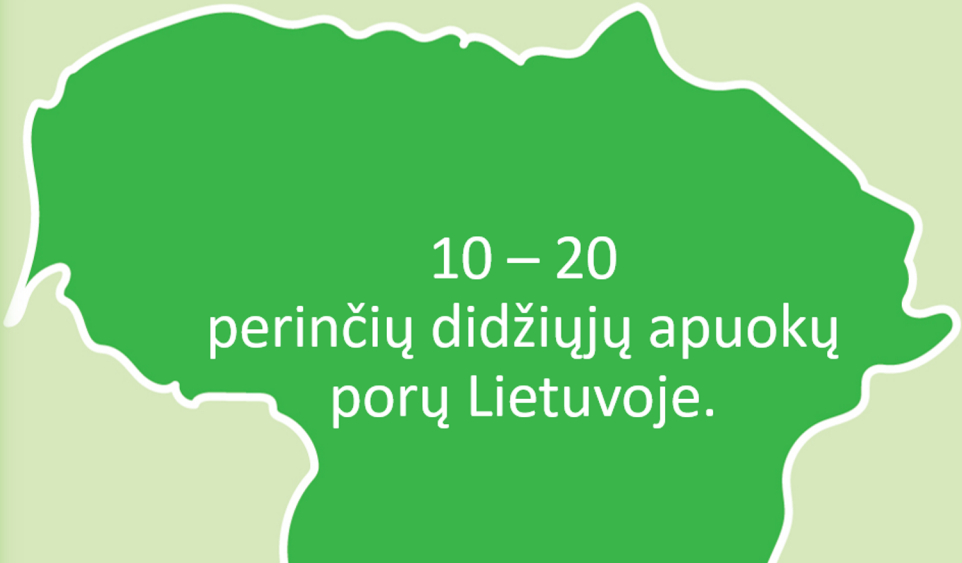
NIUPIEŠK!

Niūriaspalvis auksavabalis gyvena mediuose, augančiose gan atvirose vietose, kurių kamienai šildomi saulės. Vabalas gali gyventi pamirkėse, miškuose, parkuose, medžiais apaugusiose ganyklose.

Koks niūriaspalvio auksavabalio vystymosi ciklas?

Kuriamė iš čia nupieštų medžių, gali gyventi auksavabalis? Nupiešk jį.

Didžiojo apuoko veisimas ir išleidimas į gamtą 2020 – 2023 m.

10 – 20
perinčių didžiųjų apuokų
porų Lietuvoje.

Nuo 2010 m. Lietuvos zoologijos
sodas išaugino
18 didžiųjų apuokų jaunikių,
kurie buvo paleisti į gamtą.

Išleisto apuoko fiksuojami siųstuvo duomenys

Nuotolinė edukacinė
programa

„Plėšrieji paukščiai. Apuoko karalystė“

Praktinė užduotis

Kuo maitinasi didysis apuokas
zoologijos sode?

1. Viščiuku
2. Žuvimi
3. Pele
4. Varle

Lietuvos zoologijos sode vykdomi gamtosauginiai projektai, edukacinė veikla - plečia supratimą apie laukinius gyvūnus ir jų gerovę, ugdo gamtosauginių vertybinių nuostatas, keičia požiūrį į gyvąją gamtą.

Smalsumas gena žmones tolyn, vilioja pažinti naujus ir nepatirtus gamtos stebuklus. Tačiau tik stengdamiesi nedrumsti gamtos ramybės, kuriame tvarią aplinką, juolab, kad, nykstant natūraliems gamtos lobiams, didėja ir jų vertė.

LIETUVOS
ZOOLOGIJOS
SODAS

AČIŪ!